

Eiðis Bygdarráð anno 1994. Frá vinstri Jógvan Kallsøy Mørkøre, Knútur Vesturdal, Jørgen Oluf Kruse, Hans Jákup í Kollsbyrgi, formaður, Edward Pauli Ejdesgaard, Jóhan Kallsøy Joensen og Anvør Jacobsen

Søguligur fundur á Eiði:

Kommunustýrið helt fund á 100 ára degnum

Eiðis kommuna var tann fyrsta sjávvstøðuga kommuna í Eysturoy

Seinasta leygardag klokkan níggju, hvørki meir ella minni, slerdi Hans Jákup í Kollsbyrgi, formaður í Eiðis bygðarráði hamaran í borðið og setti bygðarráðsfundin.

Fyri hundrað árum síðan, snøggliga, hendi júst tað sama á Eiði. Tá setti Gregers Joensen, lærari á Eiði fyrsta kommunustýrisfundin nakrantíð á Eiði. Hetta hendi 1. oktober 1894 fyri hundrað árum síðan.

Eiðis kommuna var tann fyrsta í Eysturoy, sum var skipað sum sjálvstøðug kommuna. Í 1874 varð Eysturoyggjin skipað sum ein kommuna. Kommunulógin frá sama árið heim-

ilaði at bygdir kundu søkja um at sleppa úr stórkommununi. Eiðismenn vildu rættuliga skjótt gera stjórnarfundir. Teir byrjaðu longu í sjeitiárunum, í farnu öld, at søkja um at sleppa burtúr Eysturoyar Kommununi. Aftaná at Eiðis Kommuna var skipað gingu aðrar bygdir í Eysturoy somu leið.

Á fyrsta fundinum í kommununi á Eiði vóru hesir á fundi. Gregers Joensen, lærari, hann varð valdur til formann. Jørgen Kruse, keyppaður, ættaður av Bornholm, varð valdur til næstformann. Jesar Abrahamson, vanligi nevndur Jesar á Seidiagjógv. Hanus

Joensen, vanligi nevndur hanus í Pállstovu av Eiði og Jóhan Nysted av Norðskála.

Á fundinum var ein varð ein starvsskipan lögð. Millum annað varð avgjørt hvør skuldi standa fyri skattainnkrevjingini og hvør skuldi halda skil á plikt-arbeiðinum. Pliktarbeiði var í gomlum døgum eitt slag av skatti. Hvør maður skuldi arbeiða eitt ávíst dagatal ókeypis fyri kommununa.

Í Eiðis kommunu vóru umframt Eiði bygdirnar Ljósáir, Svináir, Norðskáli og Oyri. Jóhan Nysted skuldi syrgja fyri at krevja skatt og halda skil á plikt-arbeiði á Norðskála og á

Oyri og Hanus í Pállstovu skuldi syrgja fyri hesum á Eiði og í Ljósáum.

100 ár seinni

Fundurin í Eiðis bygðarráð seinasta leygardag var merktur av 100 ára haldinum. Á fundinum fekk Eiðis Bóltfelag handað ein kekk uppá 30.000 krónur og Eiðis Fornminnisfelag ein kekk uppá 20.000 krónur.

Fundurin seinasta leygardag varð hildin í húsunum hjá Poul á Látrinum, sum Eiðis Fornminnisfelag hevur sett í prýðiligan stand.

jústinus

Thomas Arabo:

Stuðlið heldur á landi

– Tað ber ikki til at geva kilostudning skipini, sigur fyrrverandi fiskimálaráðharrin

Í seinastu viki mælti Martin Jacobsen, stjóri á Far-Fish, at studningur skuldi latast til upsan, soleiðis at tað skuldi loysa seg at veiða og virka hann.

Ein av teimum, sum var við at avtaka rakstrarstudning til fiskiskip, er fyrrverandi landsstýrismaður í fiskimálum, Thomas Arabo. Studningurin varð avtikið í 1992.

– Tað ber ikki til at fara aftur til gomlu studningskipanina. Vit hava bundið okkum í fiskiveiðuavtalunum bæði við EF og EFTA og eisini í avtalunum við Danmark ikki at geva kilostudning, sigur Thomas Arabo.

Men ES gevur flakavirkjunum í útjaðaraðkj-unum studning, hetta virkar kappingaravlagandi. hvussu kunnu vit byrgja fyri hesum?

– Tað ber til at geva virkjunum studning. At gera virkini biligari. Flakavirkini eru longu vörðin nógv biligari. Í saneringini kuppaðu vit eina hálva

milliárd avskuldini. Er hetta ikki nóg mikið, so mugu nakrar hundrað milliúnir skera burtur afturat, sigur Thomas Arabo.

– Ein onnur gongd leið er, at landsstýrið stuðlar, at meira verður fingið burtúr upsanum, at hann verður virðisøktur. Eitt nú at landsstýrið stuðlar at virkir nýta eini 2-3 ár fyri at kunna menna og marknaðarføra eina vøru. Hetta hava virkini neyvan ráð til í dag.

– Eg haldi at lidna upsværan átti at verið ment somikið, at kiloprísurin hækkaði við eini krónu, tá var longu nógv vunnin. Tað kundi hugsast at virkini á landi fóru undir at menna eina vøru, sum bert stavaði frá upsa veiddur við snellu. Hesin upsar cigur at fáa ein hægri prís, tí hann er ein betri fiskur, sigur Thomas Arabo.

jústinus

Túgvusteinar og Hvítiklettur í altjóða sjógv:

Skulu nýta veirlínu

Beint undan øllum ódnarveðrum seinastu dagarnar helt hósvíksbáturin Túgvusteinar vestur í hav. Skipari og cigari av Túgvusteini er Hans Andrias Joensen úr Hósvík Kósir er sett móti Reykjanesrygginum. Teir skulu royna við línu eftir kalva uttanfyri Íslandska 200 fjórðinga fiskimarkið. Hvítiklettur skal

eisini royna í altjóða sjógv á Reykjanesrygginum og longur suður í hav.

Skipini hava sjálvi figgjað meginpartin av hesum royndum, men undanfarna landstýrið jattaði nakað av peningi til hesar royndir.

Í fyrstu atløgu skulu skipini royna eftir kalva, men eisini er ætlanin at royna longur suður og har

skuldi verið møguleiki at fingið heilt ókend fiskasløg.

Havið er vítt á Reykjanesrygginum og á Atlantsrygginum longur suðuri. Skipini hava møguleika at royna heilt suður móti fiskimarkinum hjá Azorunum, tað er suðuri á 42 stigum. Íslendska fiskimarkið gongur suður á 60 stig.

Sitandi landsstýrið fer at

leggja stóran dent á, at skip leggja um til alternativa veiðu.

Óli Jacobsen, landsstýrismaður, er heitur talsmaður fyri alternativari veiðu og hann hevur serliga víst á línuveiðu í altjóða sjógv.

jústinus

KROV & AVROÐ

Nú er tíð at bíleggja krov og avroð.

Eisini hava vit NEYTAJØT í fjórðingum ella skorið

Ringið tlf. 28089

Páll Patursson

Kirkjubøur

FLETTING

Eg bjóði mær til at fletta fyri fólk í Havni. Prísur: lomb 150 kr., veðrar 200 kr., tó alt eftir stødd. Við í prísinum er eisini vasking av vembrum.

Ringið tlf. 17635, eftir arbeiðstíð